

LILLESAND KOMMUNE
Postboks 23
4791 LILLESAND

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
	Sak/dok.: 06/02172-417	08.07.2022
	Ark.: 326.12	

Vedtak i navnesak 2022/179 – Seholmen i Lillesand kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av følgende stedsnavn i Lillesand kommune:

- **Seholmen** (holme)
- **Seholmen** (bruk 87/14)
(**Hammershus** vedtas som undernavn, slik at dette fortsatt vil være søkbart i Sentralt stedsnavnregister (SSR))

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Havbruksinvest AS v/ Karl Olaf Jørgesen i brev datert 15.04.2022. Saken er en gjenopptakelse av sak 1998/9260007/47. I et vedtak fra 21.06.1999 ble skrivemåten for holmen fastsatt til Selholmen. Høringsprosessen den gangen var imidlertid mangelfull, og Kartverket valgte derfor å gjenoppta saken.

Navna er tenkt brukt som ledd i adressenavn. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn. Det skal legges særlig vekt på ønsket til eieren når saken gjelder bruksnavn, og skrivemåten som eieren ønsker, ligger innenfor regelverket.

Uttale og skriftradisjon

Navnet har ikke vært i bruk på Norge 1:50 000. På økonomisk kartverk ble det brukt *Seholmen* i 1966 og 1982, mens det ble brukt *Selholmen* på *Blindleia*-kartet på 1990-tallet. Navnet er ikke registrert i herredsregisteret, bustadnamnregisteret eller Språkrådets registreringsverktøy. I matrikelutkastet fra 1950 har eiendommen (da gnr./bnr. 40/14 i Høvåg herred) navnet *Hammershus*, det samme navnet er brukt i dagens matrikel.

Håkon Lilleholt foretok innsamling av stedsnavn i forbindelse med ei hovedoppgave (*Stadnamn i Høvåg i Lillesand kommune*, UiB, 1993). Han fikk i 1991 oppgitt fra en lokal informant at uttalen var *Seholmen*, og Lilleholt opplyser videre at han aldri har hørt noen annen uttale av navnet.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Lillesand kommune i brev datert 04.05.2022, i tråd med § 8 i loven. Kommunen har sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet.

Språkrådet tilrår skrivemåten *Seholmen* i brev datert 17.06.2022.

Kartverkets vurdering

Det er skrivemåtene *Seholmen* og *Selholmen* som har vært alternativene i saken, og høringssvarene går entydig inn for *Seholmen*. Språkrådet tilrår: «Det er altså ingen informasjon å finne om navnet i de kildene vi har tilgjengelig, men vi ser ingen grunn til å tvile på opplysningene fra kommunen. Vi tilrår derfor skrivemåten **Seholmen** for holmenavnet og bruksnavnet. Kartverket må vurdere om navnet *Hammershus* skal bli stående som undernavn, slik at det fortsatt vil være søkbart i SSR.»

Kartverket ser heller ingen grunn til å se vekk fra verken de entydige lokale uttalelsene eller Språkrådets tilråding, og vi vedtar *Seholmen* som navn på holmen og bruket. Vi vedtar samtidig *Hammershus* som undernavn på bruket, for å ta vare på det historiske navnet.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Når vedtaket gjelder skrivemåten av bruksnavn, skal kommunen sende melding om vedtaket direkte til eierne av bruket.

Bruksnavn

Vedtaket om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Men etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn (grunn-, valg-, skolekrets og kirkesokn), skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Lars Fredrik Gyland
fylkeskartsjef

Karsten Lien
saksbehandler stedsnavn

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Kopi Lars Fredrik Gyland, LD - FKK Kristiansand (LK2KRI)
Maria Ellingsen, LD - FKK Kristiansand (LK2KRI)
SPRÅKRÅDET
Karl Olaf Jørgensen